

REPUBLIKA HRVATSKA
Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa

Ur.broj:

Broj: M-281/13

Zagreb, 16. listopada 2013.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavka 1., podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“, broj 26/11., 12/12., 126/12. - Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske, te 48/13. – pročišćeni tekst Zakona, u daljnjem tekstu: ZSSI), **u predmetu, dužnosnika Zdravka Ivančana, općinskog načelnika Općine Molve**, na 28. sjednici, održanoj 26. listopada 2013. godine daje sljedeće

MIŠLJENJE

- I. Poslovni odnos između Općine Molve i obitljskog poljoprivrednog gospodarstva (u daljnjem tekstu: OPG) dužnosnika Zdravka Ivančana, općinskog načelnika Općine Molve koji proizlazi iz ostavarivanja prava na subvenciju premije osiguranja usjeva, stoke i nasada poljoprivrednicima s područja Općine Molve, kojeg provodi Općine Molve, predstavljao bi povredu članka 17. stavka 1. ZSSI-a.**

Obrazloženje

Povjerenstvo je zaprimilo zahtjev dužnosnika Zdravka Ivančana, općinskog načelnika Općine Molve, za davanjem mišljenja koji je u knjigama ulazne pošte zaveden pod poslovnim brojem 711-U-3844-M-281/13, dana 2. listopada 2013., povodom kojeg se vodi predmet broj M-281/13.

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 43. ZSSI-a je propisano da su općinski načelnici dužnosnici u smislu odredbi navedenog Zakona. Člankom 6. stavkom 1. i 2. ZSSI-a propisano je da su u slučaju dvojbe je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti, dužnosnici dužni zatražiti mišljenje Povjerenstva, koje je potom najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva, dati obrazloženo mišljenje na zahtjev dužnosnika.

U zahtjevu se u bitnom navodi da je Općinsko vijeće Općine Molve na sjednici održanoj 30. rujna 2013. godine donijelo Odluku o subvencijama premija osiguranja usjeva, stoke i nasada poljoprivrednicima s područja Općine Molve temeljem koje će se poljoprivrednicima s područja Općine Molve odobriti subvencije osiguranja u visini od 30 % iznosa od uplaćene premije osiguranja za tekuću godinu, a najviše do 20.000,00 kuna po pojedinom osiguraniku.

Dužnosnik navodi da kao nositelj OPG-a i kao poljoprivrednik također osigurava svoje nasade te traži mišljenje Povjerenstva smije li se po raspisivanju javnog poziva javiti na isti i ostvariti pravo na subvenciju osiguranja na teret proračuna Općine Molve.

Povjerenstvo je od dužnosnika, dopisom broj 711-I-1114-M-281/13 dana 11. listopada 2013.g., zatražilo dopunu navoda podnesenog očitovanja u svrhu utvrđivanja relevantnih činjenica i okolnosti. U dopuni zahtjeva za davanjem mišljenja, koju je Povjerenstvo zaprimilo dana 14. listopada 2013. godine, upućenog od strane pročelnice u Općini Molve, navodi se da je proračunom Općine Molve za subvencije osiguranja poljoprivrednicima s područja Općine Molve predviđen iznos od 50.000,00 kuna. Nadalje se navodi da ukoliko će prema prijavama na natječaj biti potrebno povećati stavku za navedenu namjenu, ista se može povećati izmjenama proračuna do kraja godine.

Povjerenstvo utvrđuje da je člankom 17. ZSSI-a propisano je da poslovni subjekt u kojem dužnosnik ima 0,5% ili više udjela u vlasništvu ne može stupiti u poslovni odnos s tijelom javne vlasti u kojem dužnosnik obnaša dužnost niti smije biti član zajednice ponuditelja ili podisporučitelj u tom poslovnom odnosu.

Člankom 4. stavkom 3. ZSSI-a propisano je da se poslovnim odnosom u smislu ZSSI-a smatraju ugovori o javnoj nabavi, državne potpore i drugi oblike stjecanja sredstava od tijela javne vlasti, te koncesije i ugovori javno-privatnog partnerstva, osim državnih potpora u slučaju elementarnih nepogoda. Stavkom 4. istog članka, propisano je da se poslovnim subjektima u smislu navedenog zakona smatraju trgovačka društva, ustanove i druge pravne osobe te drugi subjekti poslovnih odnosa kao što su trgovci pojedinci, obrtnici i nositelji samostalnih djelatnosti te nositelji i članovi drugih poslovnih subjekata osnovanih na temelju zakona.

Zakon o poljoprivredi („Narodne novine“, broj 149/09., 127/10., 50/12. i 120/12.). u članku 3. stavku 1. podstavku 3. definira poljoprivredno gospodarstvo kao sve proizvodne jedinice na kojima se obavlja poljoprivredna djelatnost i kojima upravlja jedna fizička ili pravna osoba, a nalaze se na teritoriju Republike Hrvatske. Poljoprivredno gospodarstvo može biti organizirano kao obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (OPG), obrt registriran za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, trgovačko društvo ili zadruga registrirana za obavljanje poljoprivredne djelatnosti te kao druga pravna osoba. Člankom 23. navedenog Zakona propisano je da Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija) vodi Upisnik u kojeg obvezu upisa imaju poljoprivredna gospodarstva u vlasništvu fizičkih i pravnih osoba koja podnose zahtjev za potpore u sklopu mjera poljoprivredne politike, poljoprivredna gospodarstva koja prema posebnim propisima moraju biti registrirana u upisnicima, registrima i evidencijama što ih vodi nadležno ministarstvo ili ustanove u poljoprivredi te obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja na tržištu prodaju vlastite poljoprivredne proizvode proizvedene na OPG-u.

Agencija izdaje rješenje o upisu u Upisnik, a svako poljoprivredno gospodarstvo upisom dobiva jedinstveni matični identifikacijski broj poljoprivrednoga gospodarstva.

Obzirom na izdavanje rješenja o upisu i upisa OPG-a u Upisnik kojeg vodi Agencija, OPG se smatra poslovnim subjektom osnovanim na temelju Zakona o poljoprivredi, odnosno poslovnim subjektom u smislu članka 4. stavka 4. ZSSI-a.

Uzevši u obzir navedeno, OPG u vlasništvu općinskog načelnika Općine Molve ne bi mogao ostvarivati pravo na subvenciju premije police osiguranja na teret proračuna Općine Molve budući da bi stjecanje takve subvencije predstavljalo stjecanje sredstava od tijela javne vlasti, odnosno poslovni odnos s tijelom javne vlasti u kojem dužnosnik obnaša dužnost, a što je zabranjeno članakom 17. stavkom 1. ZSSI-a.

Povjerenstvo tumači da je 6. stavkom 4. ZSSI-a propisana obveza dužnosnika da svoje privatne poslove uredi i vodi na način kojim se sprječava predvidljivi sukob interesa, odnosno ukoliko se sukob interesa pojavi tijekom mandata dužnosnika, dužnosnik je dužan razriješiti ga na način da zaštiti javni interes. U slučaju dvojbe o mogućem sukobu interesa dužnosnik je dužan učiniti sve što je potrebno da odijeli privatni od javnog interesa.

Prijavljujući se na javni poziv za subvencioniranjem premija osiguranja usjeva, stoke i nasada poljoprivrednicima s područja Općine Molve, općinski načelnik bi koristio prava koja bi mu načelno pripadala kao i svakoj drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi poljoprivredniku, odnosno svakom drugom građaninu.

Međutim, i u takvim situacijama, općinskog načelnika kao dužnosnika u smislu ZSSI-a obvezuju načela obnašanja javnih dužnosti i odredbe ZSSI-a.

U konkretnoj situaciji, odredbe ZSSI-a nalažu dužnosniku da svoje privatne interese koji proizlaze iz potrebe osiguranja poljoprivrednih nasada u svom vlasništvu, odijeli od javnog interesa te da prednost da zaštiti javnog interesa. Javni interes nalaže da se javni poziv za stjecanje prava na subvenciju na teret proračuna Općine Molve provede sukladno stvarnim potrebama poljoprivrednika s područja te općine, i to na zakonit i transparentan način, kao i da se proračunska sredstva planirana za subvencioniranje premija osiguranja dodijele korisnicima uz poštivanje unaprijed propisanih kriterija, ravnomjernom raspodjelom raspoloživih sredstava svim podnositeljima zahtjeva koji ispunjavaju uvjete javnog poziva.

Kao što je već istaknuto, stupanje u poslovni odnos OPG-a registriranog na ime dužnosnika Zdravka Ivančana, kao poslovnog subjekta u smislu ZSSI-a, s Općinom Molve radi stjecanja subvencije na teret proračuna te općine, sprječava članak 17. stavak 1. ZSSI-a.

No ukoliko bi se za dodjelu subvencije prijavila neka duga s dužnosnikom povezana osoba, Povjerenstvo ukazuje na nužnost uvažavanja i drugih odredbi i načela ZSSI-a.

Primjerice, ukoliko bi nekoj drugoj osobi koja se opravdano može smatrati povezanom osobom s općinskim načelnikom, bila dodijeljena sredstva u situaciji u kojoj sveukupno raspoloživa sredstva nisu dostatna za sve sudionike javnog poziva koji su također ispunjavali propisane uvjete za stjecanje subvencije, Povjerenstvo smatra da bi takva situacija mogla ukazivati na moguću situaciju sukoba interesa u smislu odredbi ZSSI-a.

U slučaju eventualne dodjele subvencije drugim osobama koje bi se opravdano mogle smatrati interesno povezane s dužnosnikom, imajući na umu da se sukladno Odluci Općinskog vijeća subvencija odobrava u visini od 30 % od iznosa uplaćene premije, i to najviše do 20.000,00 kn po pojedinom osiguraniku, a da je za opisanu namjenu ukupno u proračunu Općine Molve predviđeno svega 50.000,00 kn, u očuvanja integriteta i vjerodostojnosti dužnosnika, ali i transparentnosti postupka kao i neovisnosti i nepristranosti donesenih odluka a time i povjerenja javnosti tijela javne vlasti, Povjerenstvo upućuje dužnosnika da ukoliko ukupna raspoloživa sredstva za subvencioniranje premija osiguranja nisu dostatna za sve poljoprivrednike koji su se javili na javni poziv, dužnosnik Zdravko Ivančan prednost dodjele sredstava subvencije da onim podnositeljima prijave za koje se ne može smatrati da su s dužnosnikom interesno povezane osobe. Ovakav oblik negativne diskriminacije u određenim situacijama je opravdan i nužan kako bi se otklonila svaka sumnja da je obnašanje javne dužnosti dužnosnik koristio za osobni probitak ili probitak povezanih osoba, a predstavlja ostvarenje visokih standarda načela obnašanja javnih dužnosti u javnom interesu.

Tijelo javne vlasti u kojem dužnosnik obnaša dužnost, odnosno Općina Molve, dužno je objaviti i redovito ažurirati na svojim internet stranicama popis poslovnih subjekata u odnosu na koje ne smije stupati u poslovni odnos, te se stoga upućuje dužnosnik Zdravko Ivančan, ali i Općina Molve kao tijelo javne vlasti da u navedeni popis uvrsti i OPG registriran na ime dužnosnika Zdravka Ivančana. Povjerenstvo će na svojim internetskim stranicama također objaviti i redovito ažurirati popis poslovnih subjekata koji podliježu ograničenjima poslovanja. Ukazuje se dužnosniku da na temelju članka 20. stavak 3. ZSSI, obveze koje proizlaze iz članka 17. ZSSI-a, počinju danom stupanja na dužnost i traju 12 mjeseci od dana prestanka obnašanja javne dužnosti.

Slijedom svega gore navedenog, Povjerenstvo je dalo mišljenje kako je navedeno u izreci ovoga akta. Ovo mišljenje dostavit će se podnositelju zahtjeva putem e-maila, te će biti objavljeno na Internet stranici Povjerenstva.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA
Daliya Orešković, dipl. iur.